

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רע"א 17-11-54245 תמאם ואח' נ' אברהם ואח'

בפני כבוד השופטת בטינה טאובר

המבקשים
1. רן תמאם, ת.ז. 24989329
2. אנדרה תמאם, ת.ז. 77121838

נגד

המשיבים
1. חביב אברהם, ת.ז. 038648952
2. עינב אברהם, ת.ז. 036059285

פסק דין

1
2 .1 בפניי בקשת רשות ערעור על החלטת בית משפט השלום בחיפה (כב' השופטת רויטל באום)
3 בת"א 16-12-49099 מיום 25/10/17, במסגרתה דחה בית משפט קמא את בקשת המבקשים
4 מיום 17/09/17 לסילוק תביעת המשיבים כנגדם על הסף בשל העדר עילה והפרת צו לעיון
5 במסמכים, ללא שהכריע בבקשה החילונית של המבקשים לעיון חוזר בהחלטה שניתנה ביום
6 27/12/16, במסגרתה ניתן צו מניעה זמני כנגד המבקשים ללא שהתקיים דיון ענייני בבקשה.
7 בקשת רשות הערעור אינה מופנית כנגד ההחלטה לדחות את הבקשה לסילוק על הסף אלא
8 אך כנגד העדר התייחסות בית משפט קמא לסעד החילופי שעניינו עיון חוזר בהחלטת בית
9 משפט קמא ביחס למתן צו מניעה זמני כנגד המבקשים.

10

11

התשתית העובדתית הרלוונטית

12

13 .2 ביום 25/12/16 הגישו המשיבים תביעה כנגד המבקשים. במסגרת כתב התביעה טענו
14 המשיבים כי ביום 08/02/13 רכשו הם את הזכויות בנחלה 17 המצויה במושב עבדון (להלן:
15 "המושב") והידועה כחלק מחלקה 1 בגוש 18600 וכחלק מחלקה 8 בגוש 18682, הכוללת בית
16 המשתרע על מגרש בשטח של כ-2 דונם ועוד שטח של כ-14 דונם ריקים כאדמה חקלאית
17 (להלן: "המקרקעין").

18

19 .3 המבקשים, אב ובנו, הם חברי המושב. המבקש 1 הינו בעל הזכויות בנחלה מס' 97 במושב
20 הידועה כחלקה 12 בגוש 18601, כאשר מבקש 2 אף הוא בעל זכויות במקרקעין המצויים
21 במושב.

22

23 .4 על פי הנטען בכתב התביעה שהגישו המשיבים כנגד המבקשים, בסמוך למועד הגשת כתב
24 התביעה נדהמו המשיבים לגלות כי מי מהמבקשים החל לבצע עבודות ניקוי במקרקעין של
25 המשיבים בשטח של 1.324 דונם שבבעלותם (להלן: "השטח שבמחלוקת"), באמצעות
26 משאיות ודחפורים מטעמים, תוך שהמבקשים ו/או מי מטעמם עוקר והורס בגסות וללא
27 אישור ו/או היתר כדין את הגדר המקיפה שטח זה ומפנה ממנו כמויות עצומות של אדמה
28 חקלאית, ותוך פלישה לשטח המשיבים. בהקשר זה נטען כי המבקשים או מי מהם לא טרחו

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רע"א 17-11-54245 תמאם ואח' נ' אברהם ואח'

- 1 לבקש את אישורם ו/או את עמדתם של המשיבים עובר לפעולות שנקטו בשטח שבמחלוקת
2 וכי למיטב ידיעתם אישור כאמור לא התבקש ולא התקבל מכל גורם רלוונטי.
3
- 4 5. על רקע האמור, עתרו המשיבים בתביעתם לקבלת צו מניעה קבוע, האוסר על המבקשים ו/או
5 מי מטעמם להמשיך ולבצע כל עבודות בנייה ו/או פינוי אדמה ו/או חפירה ו/או קידוח ו/או
6 יציקת בטון ו/או כל עבודה אחרת אותה הם מבצעים ו/או עתידים לבצע במקרקעין (נחלה
7 17) וכן צו עשה להשבת המצב לקדמותו, לרבות השבת כל האדמה שניטלה מהמקרקעין,
8 לרבות השטח שבמחלוקת.
9
- 10 6. בד בבד עם הגשת התביעה הגישו המשיבים בקשה למתן צו מניעה זמני בקשר למקרקעין,
11 האוסר על המבקשים, במישרין או בעקיפין, בעצמם או באמצעות אחרים, לבצע כל עבודות
12 בנייה או עבודות אחרות במקרקעין שבבעלות המשיבים בנחלה מס' 17.
13
- 14 7. ביום 27/12/16 התקיים דיון בבקשת המשיבים למתן צו מניעה זמני, אליו התייצבו המשיב 1
15 ובא כוחו בלבד. במסגרת הדיון טען בא כוח המשיבים, כי כתבי הטענות והחלטת בית המשפט
16 קמא הקובעת את הבקשה לצו מניעה זמני לדיון, נמסרו לכלתו של המבקש 1/גיסתו של
17 המשיב 2 וכי המבקשים מודעים למועד הדיון ולא התייצבו. על כן, עמד בא כוח המשיבים על
18 קבלת הבקשה לצו מניעה זמני תוך חיוב המבקשים בהוצאות.
19
- 20 8. בהחלטה שניתנה בתום הדיון מיום 27/12/16, בהעדר התייצבות המבקשים לדיון, נעתר בית
21 משפט קמא לבקשת המשיבים והורה על מתן צו מניעה זמני האוסר על המבקשים להיכנס
22 לנחלה 17 או לבצע בה כל עבודה מכל סוג שהוא. כמו כן, נקצב המועד להגשת כתב הגנה
23 ונקבע כי הוצאות הבקשה תידונה במסגרת פסק הדין שיינתן בתביעה.
24
- 25 9. בעקבות האמור, ביום 23/01/17 הגישו המבקשים בקשה ראשונה לסילוק תביעת המשיבים
26 על הסף, בין היתר מחמת מעשה בית דין, בה נטען כי בין המבקשים לבין משפחת חסידים,
27 מהם רכשו המשיבים את המקרקעין, התנהלה בוררות ביוזמת משפחת חסידים, ביחס לשטח
28 מושא המחלוקת, אשר הוכרעה בשנת 2005, שנים עובר לרכישת השטח על ידי המשיבים,
29 ובמסגרתה הוכרע כי השטח מושא המחלוקת הינו בבעלות המבקשים ובחזקתם.
30
- 31 10. בהחלטה מיום 23/01/17 קבע בית משפט קמא כי אין מקום לסילוק התביעה על הסף הואיל
32 ומהבקשה עצמה עולה כי ישנן מחלוקות עובדתיות הטעונות הכרעה שמקומן להתברר
33 במסגרת ההליך העיקרי.
34
- 35 11. ביום 20/02/17 הגישו המבקשים לבית משפט קמא בקשה לעיכוב הליכים בהתאם לסעיף 5
36 לחוק הבוררות, תשכ"ח-1968 וזאת בטענה לקיומה של תניית בוררות הקבועה בתקנון אגודת

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רע"א 54245-11-17 תמאם ואח' נ' אברהם ואח'

- 1 מושב עבדון. בהחלטה מיום 24/02/17 דחה בית משפט קמא את הבקשה מן הנימוק כי סעיף
2 הבוררות הקבוע בתקנון חל בסכסוכים בין חבר אגודה לאגודה ולא בין חברי אגודה לבין
3 עצמם.
4
- 5 12. בהמשך ובמסגרת ההליכים המקדמיים שהתקיימו בין הצדדים, דרשו המבקשים לעיין
6 בתשריט אשר היה חלק מהנספחים של הסכם המכר של המקרקעין, ולא צורף לכתב התביעה
7 שהוגש על ידי המשיבים. משלא העבירו המשיבים את התשריט, הגישו המבקשים לבית
8 משפט קמא בקשה לקבלת צו המורה למשיבים להמציא לידי המבקשים את התשריט.
9 בהחלטתו מיום 07/08/17 הורה בית משפט קמא למשיבים להעמיד לעיון המבקשים את
10 נספחי הסכם המכר, לרבות התשריט הנטען, כאשר בשל חשיבותו של התשריט, הורה בית
11 משפט קמא על העברת עותק מהתשריט גם לעיונו של בית המשפט.
12
- 13 13. ביום 12/09/17 הודיע בא כוח המשיבים למבקשים כי התשריט שצוין בהסכם המכר אינו
14 מצוי בידי המשיבים וכי ב"כ המוכר בעסקת מכר המקרקעין סירב להעביר למשיבים
15 מסמכים כלשהם והפנה את המשיבים לעו"ד גרטופסקי שייצגה אותם בהליך המכר אשר
16 טענה מצדה כי אין ברשותה תשריט כמצוין בהסכם.
17
- 18 14. בעקבות הודעת המשיבים, הגישו המבקשים ביום 17/09/17 בקשה שנייה לסילוק התביעה
19 על הסף הן בשל העדר עילה והן בשל הפרת תקנה 122 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-
20 1984 (להלן: "תקנות סדר הדין האזרחי") על ידי כך שלא העמידו לעיון המבקשים את
21 התשריט שצורף להסכם המכר. לחילופין, ביקשו המבקשים כי בית משפט קמא יעיין מחדש
22 בהחלטתו מיום 27/12/16 בדבר צו המניעה ולבטלו וזאת מכוח תקנה 368 לתקנות סדר הדין
23 האזרחי, לאור העובדות החדשות שהתגלו בהודעת המשיבים מיום 12/09/17 לפיהן אין בידי
24 המשיבים תשריט המתייחס לשטח נשוא המחלוקת, שיכול לתמוך בטענתם כי הוא נכלל
25 במסגרת הסכם המכר בו רכשו המשיבים את המקרקעין.
26
- 27 15. ביום 16/10/17 הגישו המשיבים תגובתם לבקשת המבקשים לסילוק התביעה על הסף,
28 במסגרתה טענו, כי הבסיס שמקנה להם זכות בשטח מושא המחלוקת אינו נובע מהתשריט
29 הנטען אלא נובע מתב"ע ג/2265 הישנה.
30
- 31 16. ביום 25/10/17 הגישו המבקשים תשובה לתגובת המשיבים, במסגרתה טענו, כי טענת
32 המשיבים לפיה זכותם בשטח מושא המחלוקת נובעת מתב"ע ג/2265 מהווה הרחבת חזית
33 אסורה שמחייבת כשלעצמה סילוק התביעה על הסף בהעדר עילה ולכל הפחות מחייבת בחינה
34 מחודשת של צו המניעה שניתן על יסוד בסיס עובדתי שהתברר בהמשך כשקרי, שעה שלא
35 הציגו המשיבים את התשריט שהיווה חלק מהסכם המכר, תוך הפרת צו של בית משפט קמא
36 בעניין.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רע"א 54245-11-17 תמאם ואח' נ' אברהם ואח'

1
2 17. בהחלטתו מיום 25/10/17 דחה בית משפט קמא את הבקשה השנייה לסילוק תביעת
3 המשיבים על הסף תוך חיוב המבקשים בהוצאות, בקבעו, כי גם כעת, ישנן שאלות עובדתיות
4 השנויות במחלוקת בין הצדדים, לרבות הטענה כי המשיבים משקרים, שמחייבות בירור
5 עובדתי, ולפיכך נקבע כאמור כי אין מקום לסילוק התביעה על הסף. יצוין כי בהחלטה זו לא
6 הייתה כל התייחסות לסעד החילופי, לפיו התבקש בית משפט קמא לעיין מחדש בהחלטתו
7 להיעתר לבקשה למתן צו מניעה זמני מיום 27/12/16.

תמצית טענות הצדדים

8
9
10
11 18. המבקשים מיאנו להשלים עם החלטת בית משפט קמא מיום 25/10/17 והגישו את בקשת
12 רשות הערעור דנן. כאמור בקשת רשות הערעור אינה מתייחסת להחלטת בית משפט קמא
13 לדחות את הבקשה לסילוק על הסף אלא מתייחסת להעדר כל התייחסות מצד בית משפט
14 קמא לסעד החילופי שהתבקש על ידי המבקשים, קרי, כי בית משפט קמא יעיין מחדש
15 בהחלטתו להיעתר לבקשת המשיבים למתן צו מניעה זמני על רקע הנסיבות החדשות שהתגלו
16 לאחר החלטתו מיום 27/12/16.

17
18 לטענת המבקשים שגה בית משפט קמא כאשר לא הכריע בבקשה לעיון חוזר בהחלטתו לתת
19 צו מניעה, וממילא לא נימק את דחיית הבקשה. נטען כי העדר נימוק מהווה כשלעצמו טעם
20 מספק לקבלת בקשת רשות הערעור.
21
22 עוד נטען כי היעדר הנמקה במקרה הנדון בולט ביתר שאת, על רקע ההלכה המחייבת קיומה
23 של עילת תביעה לכאורה כתנאי ראשוני למתן סעד זמני, כאשר הדבר בולט במיוחד נוכח
24 התעלמות בית משפט קמא מטענות משפטיות מהותיות, שהובאו בפניו ואשר כל אחת מהן
25 כשלעצמה, כגון פסק הבוררות נגד חסידים עוד טרם הגשת התובענה ושינוי החזית מצד
26 המשיבים לאחר הגשתה, מאיינת בדיעבד ובוודאי בהווה כל בסיס לכל עילת תביעה שהיא
27 מצד המשיבים.

28
29 עוד טענו המבקשים כי בכדי לזכות בצו מניעה זמני, על מבקש הצו להוכיח כי בידו עילת
30 תביעה לכאורה, כי מאזן הנוחות נוטה לטובתו, וכי אין בשיקולים מדיני היושר כדי למנוע
31 היענות לבקשתו. בהקשר זה נטען כי משהובהר שתביעת המשיבים נסמכת כולה על זכות
32 קניינית בשטח שבמחלוקת אך ורק בהתבסס על תב"ע ישנה, בעוד שמן המפורסמות הוא כי
33 תב"ע אינה מקנה כלל זכויות קנייניות, ושעה שאין בידי המשיבים כל טענה או הוכחה אחרת
34 זולת זו, ברור כי סיכויי תביעתם הינם אפסיים וככאלה אינם מצדיקים מתן צו מניעה זמני
35 ביחס לשטח לגביו אין ולו ראשית ראייה בדבר זכות כלשהי של המשיבים בו.
36

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רע"א 54245-11-17 תמאם ואח' נ' אברהם ואח'

- 1 לאור האמור, ביקשו המבקשים להורות על ביטול החלטת בית משפט קמא מיום 25/10/17,
2 לקבוע כי צו המניעה הזמני מיום 27/12/16 מבוטל, ולחילופין ביקשו המבקשים להחזיר את
3 התיק לבית משפט קמא לצורך דיון בבקשת המבקשים לעיון חוזר בהחלטתו מיום 27/12/16.
4
- 5 המשיבים טענו מנגד כי דין בקשת רשות הערעור להידחות, משלא עלה בידי המבקשים
6 להצביע על טעם של ממש שמצדיק קבלתה.
7
- 8 לטענת המשיבים ניסיונם של המבקשים לחתור תחת תוקפו של צו המניעה שניתן או הנסיבות
9 בעטיין ניתן תוך ניצול אי התייבבותם לדיון בבקשה לצו מניעה זמני למרות זימונם, אינו אלא
10 מטעה ומיתמם, בפרט שעה שהטענות שמועלות כעת נטענו במסגרת הבקשה לסילוק התביעה
11 על הסף ונדחו על ידי בית משפט קמא. בהקשר זה נטען כי ככל שטעמי המבקשים היו
12 מעוררים בבית משפט קמא ספק כלשהו בקשר לצו שיצא מלפניו, היה נעתר לבקשתם עוד
13 בהחלטה מיום 23/01/17 ולכל המאוחר בהחלטה מיום 25/10/17. משלא עשה כן, ניתן לומר
14 כי העדר התייחסותו של בית משפט קמא מלמד ומבטא את עמדתו ביחס לתשריט, לפיה לא
15 מצא כי זה הכרחי ובכל מקרה אין בהיעדרו של התשריט כדי לחסום את המשך בירור
16 המחלוקת, כך שאין בהעדרו משום נסיבות חדשות שמצדיקות עיון מחדש בצו המניעה שניתן.
17
- 18 עוד טענו המשיבים כי טענתם ביחס לזכותם בשטח שבמחלוקת מבוססת על התבי"ע אינה
19 מהווה הרחבת חזית אסורה כטענת המבקשים שכן, לטענתם הם הסתמכו בעת החתימה על
20 הסכם מכר המקרקעין על התשריט שצורף לתבי"ע ג/2265, זאת לאחר שנמסר להם כי לא
21 קיימת תכנית חלוקה אחרת זולת התשריט שצורף לתבי"ע, במסגרתו הוגדרו גבולותיה של
22 הנחלה שבמחלוקת, וממילא המבקשים לא כפרו בקיומה של התבי"ע הישנה ולא הציגו
23 תשריט נגדי לתשריט עליו מסתמכים המשיבים.
24
- 25 מכל מקום ציינו המשיבים כי התשריט הנטען, לבדו, אינו מבסס ואינו מכריע את המחלוקת
26 העובדתית במלואן ואלו דורשות הכרעה במסגרת ההליך העיקרי כפי שקבע בית משפט קמא
27 בהחלטותיו פעמיים.
28
- 29 **דיון והכרעה**
- 30
- 31 לאחר שעיינתי בבקשת רשות הערעור, בתשובת המשיבים לבקשה ובתיק בית משפט קמא,
32 החלטתי לקבל את בקשת רשות הערעור, לדון בה כבערעור, ובעניין זה סבורני כי דין הערעור
33 להתקבל, כפי שיפורט להלן.
34
- 35 בקשת רשות הערעור אינה מופנית כאמור כנגד החלטת בית משפט קמא לדחות את בקשת
36 המבקשים לסילוק תביעת המשיבים על הסף, זאת על רקע הבנת המבקשים את ההלכה לפיה

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רע"א 17-11-54245 תמאם ואח' נ' אברהם ואח'

- 1 אין ערכאת הערעור נוטה להתערב בהחלטות הערכאה הדיונית הנוגעות לאופן ניהול ההליך,
 2 כאשר הלכה זו חלה ביתר שאת מקום בו מדובר בהחלטה דיונית שמשמעותה המעשית היא
 3 המשך בירורו של ההליך לגופו. ראה: רע"א 9070/11 אייזיקוביץ' נ' קלוגר (16/01/12); רע"א
 4 2387/01 איי.די.איי חברה לביטוח בע"מ נ' לשכת סוכני ביטוח בישראל (26/12/13); רע"א
 5 5062/16 רום גבס חיפוי וקירוי (1997) בע"מ נ' ניצן ענבר ניהל פרויקטים בע"מ (23/08/16).
 6
 7 22. מכל מקום, נקבע בפסיקה כי סילוק תביעה על הסף מנימוקי המבקשים, ייעשה אך במקום
 8 שברור וגלוי על פני הדברים, שאין בידי התובע כל סיכוי לבסס את עילת התביעה ולהשיג את
 9 הסעד המבוקש, כאשר הבחינה של קיום עילת תביעה נעשית אך ורק על יסוד האמור בכתב
 10 התביעה. ראה: רע"א 3312/04 אשורנס גנרל דה פרנס נ' כונס הנכסים הרשמי בתפקידו
 11 כמפרק בנק צפון אמריקה (26/10/05). במקרה הנדון, מבלי לקבוע מסמרות ביחס לצדקת מי
 12 מבין הצדדים, לאור המחלוקות העובדתיות הקיימות בין הצדדים כפי שאלה עולות ממקרא
 13 כתבי הטענות שהוגשו על ידי הצדדים לבית משפט קמא, אין ספק כי החלטת בית משפט קמא
 14 בשלב המוקדם של ההליך שלא להורות על סילוק התביעה על הסף מחמת העדר עילה,
 15 מבוססת לכאורה, ובעניין זה צדקו המבקשים משבחרו שלא לתקוף את החלטת בית משפט
 16 קמא שדחתה את בקשתם לסילוק תביעת המשיבים על הסף.
 17
 18 23. טענתם העיקרית של המבקשים בבקשת רשות הערעור נוגעת לעובדה כי בית משפט קמא לא
 19 דן בבקשה החילופית לעיון מחדש בהחלטתו מיום 27/12/16 במסגרתה נעתר לבקשת
 20 המשיבים והורה על מתן צו מניעה זמני כנגד המבקשים, המורה להם שלא לעשות כל פעולה
 21 ביחס למקרקעין שבמחלוקת.
 22
 23 24. כידוע, סמכותו של בית המשפט לשוב ולהיזקק להחלטה שניתנה בבקשה לצו מניעה זמני, על
 24 דרך "עיון מחדש" באותה החלטה, קבועה בתקנה 368(א) לתקנות סדר הדין האזרחי,
 25 הקובעת כדלקמן:
 26
 27 "א) לבקשת בעל דין רשאי בית המשפט לעיין מחדש בצו זמני שניתן, אם ראה כי
 28 הדבר מוצדק בטל נסיבות שהשתנו או עובדות חדשות שנתגלו מאז מתן הצו, או
 29 אם ראה כי מלכתחילה לא היתה הצדקה למתן הצו."
 30
 31 25. על פי ההלכה הפסוקה, עיון מחדש בסעד זמני שניתן, ייעשה מקום בו חל שינוי בנסיבות
 32 שאירע לאחר מתן הצו ובמקרים חריגים ביותר גם בהעדר שינוי בנסיבות. ראה: רע"א 909/07
 33 ברכה ניסנוב נ' ראובן שבתאי ואח' (16/11/08). כן אפנה בעניין זה לדברי המלומד אורי גורן
 34 בספרו סוגיות בסדר דין אזרחי (מהדורה עשירית, 2009), עמ' 534:
 35
 36 "אין מניעה שבית המשפט יעיין מחדש בהחלטת ביניים שנתן, שעניינה צו זמני,
 37 בהתקיים טעמים מיוחדים המצדיקים זאת. המקרים שבהם יתערב בית המשפט
 38 בהחלטת ביניים שנתן, ללא שינוי בנסיבות, הם נדירים ביותר ובית המשפט לא
 39 ייתן ידו לשימוש לרעה בהליך החריג של עיון חוזר. מנגד, אין לומר כי אין בידי

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רע"א 17-11-54245 תמאם ואח' נ' אברהם ואח'

1 בית המשפט סמכות לשוב ולעיין בהחלטתו – הדבר נתון לשיקול דעתו של בית
2 המשפט".

3
4 26. כאשר נדרש בית המשפט לעיין מחדש בהחלטה לתת סעד זמני, מצופה ואף ראוי כי בית
5 המשפט ינמק החלטתו. חובת ההנמקה בעניין זה מעוגנת בהוראת תקנה 192 לתקנות סדר
6 הדין האזרחי. לא פעם נקבע לעניין חובת ההנמקה כי ההנמקה הינה חלק בלתי נפרד מכל
7 פסק דין או החלטה. ההנמקה היא שמאפשרת לצדדים להבין את הבסיס לפסק הדין או
8 ההחלטה והיא שמאפשרת לבית משפט שלערעור לבקרו. על כן, העדר הנמקה עשוי לשמש
9 לעתים כעילה לביטול פסק הדין או ההחלטה. ראה: רע"א 8997/07 צלר נ' עופר גבריאלי,
10 עו"ד - מפרק חברת שט-גד שירותי טרקטורים בע"מ (בפירוק) (22/12/08); רע"א 4224/06
11 דדון נ' כרמל (21/05/07). אפנה בעניין זה גם לדברי בית המשפט העליון ברע"א 1982/05
12 מקומון בית הצפון ואח' נ' פלוני ואח' (23/01/06) (להלן: "עניין כל הצפון"):

13
14 "ההנמקה היא שמאפשרת לצדדים להבין את הבסיס לפסק הדין והיא שמאפשרת
15 לבית משפט שלערעור לבקרו. יתרה מזאת, להנמקה חלק חשוב בתהליך של גיבוש
16 ההחלטה ובלעדיה לא ניתן לומר שזכה להתברר בבית המשפט. ציין זאת השופט
17 ד' לוינ': "אם כך הם פני הדברים, ואם כפי שאמר בעבר בית משפט זה "שופט אינו
18 יוצא ידי חובתו בלי לנמק את החלטותיו" (בג"צ 79/63 טרודלר נ' פקידי הבחירות
19 לועדות החקלאיות, פ"ד י"ז 2503, 2516)... ואמנם, העדר הנמקה עשוי לשמש
20 כעילה לביטול פסק דין (ראו: י' זוסמן סדרי הדין האזרחי (מהדורה שביעית, 1995)
21 521). וכן מפי השופט י' זמיר: "אכן, ברור וידוע הוא כי חובה על בית המשפט לתת
22 נימוקים להחלטה, בין אם הוא מקבל את העתירה ובין אם הוא דוחה את העתירה,
23 אלא אם ההחלטה מקובלת על שני הצדדים. כך קובע הדין החרות וכך קובעת גם
24 ההלכה הפסוקה... ההנמקה הנדרשת יכולה להיות, לפי נסיבות המקרה, קצרה
25 ותמציתית".

26
27 27. שאלה נוספת בעניין חובת ההנמקה נוגעת להיקפה. ברור כי היקף הנימוק הדרוש בפסק דין
28 הדוחה למשל תובענה לאחר קיום ישיבות הוכחות והליכים דיוניים נוספים, שונה מהיקף
29 הנימוק הנדרש בהחלטה טכנית של דחיית או הקדמת מועד דיון או הארכת מועד להגשת
30 מסמכים. על כן, כאשר ניגשים לבחון אם החלטה כלשהי עומדת בחובת ההנמקה אם לאו,
31 יש לשים לב הן לסוג ההחלטה והן לרקע שהביא את בית המשפט לקבלה.

32
33 28. מעבר לסוגיה הרחבה של חובת ההנמקה ומשמעויותיה, יש לבחון גם את האופן בו הפסיקה
34 נוהגת להתייחס לבקשות למתן רשות ערעור המתבססות על היעדר הנמקה בהחלטת הערכאה
35 הדיונית. בעניין זה עולה מהפסיקה כי בתי המשפט אינם מהססים לקבל בקשות רשות ערעור
36 על החלטות בלתי-מנומקות של בתי משפט דלמטה, ולבטלן. ראה: "עניין כל הצפון"; רע"א
37 10414/07 חברת עובד לוי תיעוש האבן והבנייה בע"מ נ' עו"ד אמיר שושני, מפרק של חברת
38 י. זקן מפעלי בניה בע"מ (02/06/08).

39
40 29. בענייננו, בקשת המבקשים לעיון מחדש בהחלטת בית משפט קמא לתת צו מניעה זמני,
41 מבוססת על טענתם לשינוי נסיבות שחל לאחר מתן הצו, לרבות, הודאת המשיבים כי אין

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רע"א 17-11-54245 תמאם ואח' נ' אברהם ואח'

- 1 בידיהם את התשריט שהיה חלק מהנספחים שצורפו להסכם מכר המקרקעין ואשר תומך
2 בטענת המשיבים בתביעתם לפיה הם בעלי הזכויות בשטח שבמחלוקת; שינוי החזית בו נקטו
3 לכאורה המשיבים בתגובה לבקשת המבקשים לסילוק התביעה על הסף עת טענו כי זכותם
4 בשטח נשוא המחלוקת מבוססת על התשריט, שהיה חלק מתב"ע ג/2265; וכן לאור פסק
5 הבוררות שניתן במחלוקת שנתגלעה בין המבקשים לבין משפחת חסידים שמכרה את
6 המקרקעין למשיבים, ביחס לשטח נשוא המחלוקת שבין המבקשים למשיבים.
7
- 8 המשיבים דוחים את טענות המבקשים לעניין שינוי הנסיבות הנטען, והם סבורים כי החלטת .30
9 בית משפט קמא לדחות את הבקשה לסילוק על הסף מהווה גם החלטה הדוחה את הסעד
10 החילופי של עיון מחדש בהחלטה מיום 27/12/16, כאשר לשיטתם, ככל שבית משפט קמא
11 היה סבור כי התשריט שהיווה חלק מנספחי הסכם המכר היה הכרחי להכרעה בבקשה
12 לסילוק על הסף ובבקשה החילופית לעיון מחדש, יכול היה בית משפט קמא לעמוד על קבלתו
13 בטרם הכרעה.
14
- 15 מבלי לקבוע מסמרות באשר לצדקת מי מבין הצדדים לגוף העניין, בנסיבות העניין, משעולה .31
16 כי בקשתם החלופית של המבקשים לעיון מחדש בהחלטה מיום 27/12/16 לא קיבלה כל ביטוי
17 בהחלטת בית משפט קמא מיום 25/10/15, משלא ניתנה במסגרתה כל התייחסות לשאלה אם
18 טענות המשיבים מהוות שינוי נסיבות שמצדיק עיון מחדש בהחלטה אם לאו, כך שהחלטת
19 בית משפט קמא מיום 25/10/17 נעדרת כל הנמקה, ולאור חשיבות חובת ההנמקה בדיון
20 כמפורט לעיל, סבורני כי אין מנוס בנסיבות העניין, מהשבת הדיון לבית משפט קמא שיבחן
21 את טענות המבקשים, ובכלל זה, אם יש בהם משום שינוי נסיבות שמצדיק עיון מחדש
22 בהחלטה להיעתר לצו המניעה הזמני מיום 27/12/16. יחד עם זאת, יודגש, כי אין בעצם
23 החזרת הדיון בבקשה לעיון מחדש בהחלטה מיום 27/12/17, כדי לקבוע מסמרות או להביע
24 עמדה ביחס להחלטה שתינתן בבקשה לעיון מחדש, וזו תינתן בהתאם לשיקול דעת בית
25 משפט קמא ועל סמך הטענות שיובאו בפניו על ידי הצדדים.
26
- 27 **סוף דבר**
28
- 29 לאור ככל האמור, דין הערעור להתקבל. התיק יוחזר לבית משפט קמא כדי שיחליט מחדש .32
30 בהחלטה מנומקת שתינתן על ידו לפי שיקול דעתו, בבקשת המבקשים לעיון מחדש בהחלטה
31 מיום 27/12/16, על רקע הנסיבות שפורטו בבקשה השנייה לסילוק התביעה על הסף.
32
- 33 המשיבים יישאו בהוצאות המבקשים בגין בקשת רשות הערעור, בסך כולל של 2,000 ₪. .33
34 המשיבים יעבירו את הסכום הנ"ל לידי המבקשים, באמצעות בא כוחם, תוך 30 ימים מהיום,
35 שאם לא כן, סכום זה יישא הפרשי ריבית והצמדה מהיום ועד למועד התשלום בפועל.
36

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רע"א 54245-11-17 תמאס ואח' נ' אברהם ואח'

- 1 הגזברות תשיב את הפיקדון שהופקד על ידי המבקשים, ככל שהופקד, לידי המבקשים
2 באמצעות בא כוחם.
3
4 המזכירות תמציא העתק פסק הדין לצדדים.
5
6
7 ניתן היום, י"ג טבת תשע"ח, 31 דצמבר 2017, בהעדר הצדדים.
8

בטינה טאובר, שופטת

9
10

